

духовно-морального виховання в творчості Григорія Сковороди”; *О.Олексієнко* (Луганськ) – “Порівняльний аналіз дидактичних поглядів Г.С.Сковороди і Х.Д.Алчевської щодо використання методу читання художніх творів”; *В.Постовий* (Київ) – “Сімейне виховання дітей у творчості Григорія Сковороди”; *О.Савицька* (Кам’янець-Подільський) – “Філософська спадщина Григорія Сковороди у контексті психологічної підготовки вчителя українознавства”; *В.Сайковська* (Черкаси) – “Джерела поняття “громадянське виховання” в історії педагогічної думки в Україні”; *Г.Токмань* (Переяслав) – “Діалог людини з природою в ліриці Григорія Сковороди та Володимира Свідзинського”; *Н.Черв’якова* (Луганськ) – “Гуманістичне спрямування педагогічних поглядів Г.С.Сковороди на особистість та діяльність учителя”; *Г.Шибанов* (Чорнухи) – “Інтелектуально-мистецьке оточення Григорія Сковороди на Слобожанщині у 1700-х роках”; *Н.Юрійчук* (Переяслав) – “Літературно-естетичні та філософські погляди Григорія Сковороди (методичні поради до уроку літератури в 9 класі)”; *О.Загарук* (Бурштин) – “Світ ловив мене та не впіймав”: семінарське заняття в 9 класі за творчістю Григорія Сковороди”; *М.Мимоход* (Івано-Франківськ) – “Мемуаристика як одне з основних джерел пізнання постаті і творчого доробку Григорія Сковороди в 9 класі”; *Н.Мазеїна* (Слов’янськ) – “Концепція національного буття українського народу на тлі розтерзаної Батьківщини (за творчістю Григорія Сковороди)”; *В.Манженко* (Сковородинівка) – “Григорій Сковорода та монастирі Слобожанщини”; *М.Сидоренко* (Переяслав) – “Григорій Сковорода – музикант, композитор, співак”.

Відбулася також поїздка на батьківщину Г.С.Сковороди – Чорнухи, де відзначалося 285-річчя від дня народження славетного земляка, й учасники читань активно включилися в це дійство, провели секційне та завершальне пленарне засідання.

Микола Малінка

“СЛОВО БЕЗ КОРДОНІВ” ЗВУЧИТЬ В УКРАЇНІ

У Києві в жовтні 2007 р. за ініціативи Національної спілки письменників України відбувся міжнародний письменницький форум “Слово без кордонів”, в якому взяли участь зарубіжні й українські літератори – письменники, літературні критики, науковці, перекладачі, керівники обласних письменницьких організацій.

Міжнародний форум відкрив голова НСПУ *В.Яворівський*, радник Президента України, директор Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України акад. *М.Жулинський* зачитав привітання Президента України Віктора Ющенка учасникам форуму.

У форумі взяли участь письменники з Азербайджану, Білорусі, Болгарії, Великої Британії, Вірменії, Грузії, Ізраїлю, Латвії, Польщі, Росії, Сербії, Словаччини, Словенії, Японії і України, які підписали угоду про утворення Міжнародної Асоціації письменницьких спілок “Слово без кордонів”, керівником якої обрано голову НСПУ В.Яворівського. На завершальному етапі – літературно-мистецькому вечорі в Київській філармонії – звучала поезія англійською, білоруською, болгарською, румунською, латиською, польською, російською, українською та японською мовами.

У святі “Слово без кордонів” у Києві також взяли участь друзі України – перекладачі української поезії за кордоном. Так, тісна співпраця пов’язує поета-перекладача Димитра Христова з Україною, нині експерта Міністерства культури Болгарії, який жив у Києві “у місті над Дніпром, ходив Андріївським узвозом, милувався невмирущою красою Андріївської церкви, поринувши у магію віків і неповторних звуків неземних”, змалювавши чарівний образ “Київської діви”, – Пречистої Марії, ім’я якої носять його дружина й донька. *Віра Річ* з Великої Британії вже півстоліття перекладає українську поезію, японець *Оно Мотохаро* у своїй країні заснував видавництво “Дніпро”, продовжує традиції українсько-японських культурних традицій. Видавець часопису “Поезія сьогодні” *Олександр Навроцький* з Варшави запропонував окреме видання часопису присвятити українській поезії.

У цьому плані заслуговують на увагу спільні художні видання, зокрема проект випуску чергового «Болгарського щорічника» (який видається в Київському славістичному університеті трьома мовами – болгарською, українською, російською), присвяченому українсько-болгарському творчому передзвону.

“Золоті мости” творчого єднання України і світу мають відродитись. Слово без кордонів має об’єднати письменників, перекладачів, учених, вирішуючи актуальні вічні проблеми духовності – країн, суспільства, особистості. Міжнародна письменницька асоціація “Слово без кордонів” у

Київ відкриває Золоту браму широкого співробітництва – популяризації досліджень з історії та теорії літератури, творчих взаємин художньої культури, підтримання особистих творчих контактів, випуск спільних видань, спільне відзначення пам'ятних літературних дат тощо.

Вікторія Захаржевська

ПОШАНУВАННЯ ТВОРЧОСТІ Б.ЛЕПКОГО

2-3 листопада 2007 року в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка проходила міжнародна наукова конференція “Проблема інтерпретації творчої спадщини Богдана Лепкого”. Організаторами конференції стали кафедра історії української літератури, кафедра теорії літератури і порівняльного літературознавства Тернопільського національного університету імені Володимира Гнатюка, кафедра українознавства Тернопільського національного економічного університету, Управління культури Тернопільської обласної державної адміністрації, Бережанський обласний музей Богдана Лепкого і Державний архів Тернопільської області.

Учасників та гостей конференції привітали проректор з наукової роботи Тернопільського національного університету *Б.Буяк*, завідувач кафедри українознавства Тернопільського національного економічного університету *М.Лазарович*, заступник голови Тернопільської обласної ради *О.Вітвіцький*, директор Бережанського обласного музею Б.Лепкого *Н.Дирда*, директор Державного архіву Тернопільської області *Б.Хаварівський*, які наголосили на винятковому значенні творчості Б.Лепкого.

На пленарному засіданні було заслухано та обговорено доповіді *Р.Гром'яка* “Відгомін слави і Слова Богдана Лепкого у культурному житті”, *М.Ткачука* “Суб'єктна сфера лірики Богдана Лепкого”, *І.Зуляка* “Б.Лепкий і “Просвіта”, *Н.Білик* “Невідомий Богдан Лепкий”.

У доповідях, виголошених на секційних засіданнях, окреслилися концептуальні напрямки дослідження творчої спадщини Б.Лепкого, зокрема своєрідності поетики і психології творчості митця: *А.Гризун* “Рецептивні виміри метажанру сугестії та жанру елегії в поезії Богдана Лепкого”, *Л.Вашків* “Поетика літературної казки Б.Лепкого”, *О.Веретюк* “Мотив самотності у творчості Б.Лепкого і Ю.Словацького”, *Н.Гавдида* “Маллярські ремінісценції в літературній творчості Богдана Лепкого”, *І.Савченко* “Треба відчуті перспективу далекого часу”: Богдан Лепкий про киеворуську літературу”; особливостей модерністського дискурсу (міфопоетика, архетипні символи, трагічний образ України в роки Першої світової війни): *Н.Осьмак* “Образ України в поезії Б.Лепкого”, *О.Ткачук* “Модерністський дискурс малої прози Б.Лепкого і М.Яцківа”, *Т.Вільчинська* “Концепти сакрального у поетичній творчості Б.Лепкого”; наративної природи прози письменника: *В.Гижий* “Символістський наратив у новелі Богдана Лепкого “Allegro Patetico”, *В.Качмар* “Метадієгетична конструкція в повісті Богдана Лепкого “Під тихий вечір”; мистецтва жанро- і сюжетотворення, моделювання світу і людини: *О.Костецька* “Романізація епічної прози (“Під тихий вечір” та “Веселка над пустирем” Богдана Лепкого)”, *С.Журба* “Парадигма історичного роману “Мазепа” Богдана Лепкого”; культурологічних та історіософських домінант в авторському дискурсі: *О.Мельниченко* “Спадщина Богдана Лепкого в Америці”, *О.Смоляк* “Весільний обряд зі села Поручин Бережанського району Тернопільської області (малої батьківщини Богдана Лепкого)”, *Т.Конончук* “Естетичні константи в поезії Богдана Лепкого”, *М.Шумка* “Іван Франко у рецепції Богдана Лепкого”, *О.Гомотюк* “Українознавча діяльність Богдана Лепкого як чинник легітимації українства у європейському інтелектуальному просторі”.

У межах конференції відбулася презентація першого тому “Вибраних творів” Б.Лепкого (Упоряд., вступне слово та передмова Н.Білик, Н.Гавдида. — К.: Смолоскип, 2007. — 604 с.), куди ввійшли раніше невідомі поезії, віршовані драми, повість “Зломані крила”, оповідання, новели і спогади, більшість з яких опубліковано в Україні вперше.

Міжнародна конференція, що відбулася у 135-і роковини від дня народження митця, стала гідним пошануванням його пам'яті, актуалізувала творчість Б.Лепкого у світовому масштабі, у вимірах національного буття. Матеріали конференції планується видати найближчим часом.

Світлана Бородица